

CAPUT XXIX.

*Medicamenta composita varia, quæ Cinnabaris
Mineralis præparata ingreditur, ename-
rat.*

Cinnabaris hæc mineralis præparata in multo-
rum variorumque morborum valdè gravium
ac ferè desperatorum curatione, ut anodynum præ-
stantissimum, palmam obtinet; hinc usus ejus per-
se non egregius solum est, sed laudabilis magis
etiam fit, cum multorum medicamentorum com-
positiones ingrediatur, quibus basin firmissimam
præbet.

Sic ex hoc fit Panacea Cl. Hartmanni. Huic
Cinnabari correctæ, si addantur magisteria cordia-
lia & epileptica cum fœcul. radic. poëon. fit indè
Specificum Cephalicum laudatissimum celeberr.
D. Ioh. Michaelis & Pulvis Epilepticus D. Moebii
additis Smaragd. præp. C. C. sine ign. corn. alc. sin.
ign. & Visc. corylin. q. f. Dosis à gr. v. ad 9j. Quò
spectat & Panacea de la Vigne Medici Regii Pari-
sienſis quā in morbis desperatissimis quasi miracula
præstitit summo cum nominis sui & Rei familiaris
incremento. Unicum granum hujus dedit pro co-
rona Imperiali.

Ita pariter Species Diacinnabaris, quarum basis
Cinnabrium nativum correctum est, præscribit
Hadr. Mynsichtus Thesaur. & Armam. Medic.
Chymic. sect. 5. quæ miram vim atque efficaciam ha-
bent in epilepsia & omnibus aliis morborum capi-
tis periculorum generibus, suntque tam certissi-
mum, quam secretissimum experimentum, quo
Deo

Deo aspirante innumeros cæterorum medicinæ incurabiles hactenus, quantumvis eorum non paucos ad 9.10.11.12. imò 18. pluresque annos tali abominabili affectu laborantes, pristinæ sanitati perfecitè feliciterque restituit.

R. Cinnabar. nativ. præp. 3*fl.* Lapid. stellar. præp. Corn. alc. spagyric. calc. ana 3*ijj.* Rasur. cran. human. part. anter. Visci quercin. ana 3*ij.* Radic. & Sem. poëon. ana 3*fl.* Spec. diamosch. dulc. diambr. ana 3*j.* Magister. perlar. oriental. corall. rubr. ana 3*fl.* Croci oriental. Ol. still. succin. alb. ana 3*j.* Fol. auri No. xij. Misc. & fiat omnium pulvis. Dosis ejus est in curatione à 3*fl.* ad 3*fl.* & 3*ij.* plus minusve, pro ætatis & virium patientis discrimine, in vehiculis appropriatis & specificis, omnique manè reiterandis, usque dum integrum consequatur sanitatem.

Miraculosè certè, ob Cinnabarin nativam lunaticis, epilepticis seu comitalibus, vertiginosis, lethargicis, subethicis, congelatis, malisque cerebri frigidis conferunt Species Dialunæ, quas habet Idem l.c. ut & illis, quibus tumultuosa insomnia observantur, & incertis timoribus corripiuntur, succurrunt. **R.** Radic. & Sem. poëon. debito tempore collect. Corn. alc. spagyric. calc. Mag. cran. human. ana 3*fl.* Anim. lunæ ver. in forma pulveris, Bezoardicilunar. ana 3*ijj.* Cinnab. nativ. præp. Visc. quercin. Squill. præp. ana 3*ij.* Secundin. exsiccat. mulieris primiparæ filium enixæ. Stercor. pavon. præp. ana 3*fl.* & l. perlar. oriental. corallor. rub. ana 3*j.* Castor. ver. Piper. long. Cubebar. ana 3*j.* Mosch. laudatiss. Ambr. grif. ana 3*fl.* Misc. & fiat omnium pulvis subtilissimus, cui adde: Ol. c. c. regificat. succin. alb. ruta, nuc. moschat. ana gt. x. De-

nuò misce, & ad usum repone. Dosis ejus in curatione est à 3j. ad 3ß. in aq. epileptica seu apoplextica, vel alia conveniente in ipso paroxysmo. In præservatione autem datur in omnibus lunæ quadris, & in omni humida & minus constante aëris tempestate à 3ß. ad 3j. in aquis supra dictis.

Easdem vires habet Pulvis ejus Epilepticus, quem pariter Cinnabaris nativa ingreditur. Rx. Cran.hom.strangulat. & sin. ign. calcinat. 3j. Visc. quercin.Cinnab.nativ. Ungul.alc. ana 3ß. Misc. & fiat pulvis, cujus 3ß. pueris statim post paroxysmum datur; adultis vero 3j. iteretur; certissime liberat.

Præstantissimum autem in omnibus morbis percutitis, &c. diaphoreticum est Pulvis ejus Bezoardicus imperialis, qui Cinnabarin nativam correctam etiam in compositione sua recipit; & hinc omnes venenosos & vitiosos humores à corde & cæteris membris principalibus per sudorem egregie pellit. Rx. Corn.alc. & cervi spagyric. calcinat. ana 3ij. Boli rub. oriental. præp. Bezoartic. jovial. ana 3ij. Lapid.Bezoar, Terr.sigillat. ana 3ß. Fl. ♀ris comp. Unicorn. animal. ana 3j. Magister. perlar.corall.rubr. ana 3ß. Cinnabar. nativ. præp. Oss.de corde cervi, Succin. alb. præp. ana 3j. Misc. & fiat omnium pulvis subtilissimus. Dosis ejus est à 3ß. ad 3j. in aquis appropriatis sudoriferis, vel in aqua seu decocto rasur.c.c.

Morsulos & Electuarium, ut medicamenta composita egregia, pituitam in capite digerentia, describit Phil. Grüningius part. 2. de secund. universal. evacuat.gen. quæ Cinnabaris nativa ingreditur eorumque vires majores efficacioresque reddit. Rx. Lign. rhod. aloës ana 3j. Radic.angelic. ireos Flor. ana

ana ȝȝ. doronic. ȝij. Cortic. aurant. citrisaccharo
obduct. ana ȝiv. Macer. Cinamom. ana ȝiȝ. Cu-
beb. ȝj. Cardamom. min. ȝiȝ. Corall. rubr. præp.
Ebor. sin. ign. præp. ana ȝj. Ungul. alc. præp. Cran.
human. præp. Hyacinth. præp. ana ȝiȝ. Cinnabar.
ȝnii, nativ. Bezoartic. lunar. ana ȝȝ. Essent. doro-
nic. poeon. lil. convall. ana ȝj. Extr. majoran. me-
liss. auric. ursi ana ȝȝ. doronic. gr. xv. Ol. lign. rhod.
succin. rorismar. majoran. ana gt. v. Spec. diambr.
compl. ȝj. Tinctur. lunæ gt. vij. Spir. fl. til. prim. ver.
ana ȝj. Sacch. opt. solut. in Aq. fl. lil. convall. q. f.
ȝxv. Fiant Morsuli pondere ȝȝ. S. frættige Mors-
selli.

R. Conserv. betonic. salv. majoran. ana ȝj. Con-
dit. cortic. citri aurant. nuc. moschat. ana ȝiȝ. Spec.
diambr. compl. diamosch. compl. dianth. ana ȝj.
Corall. rubr. præp. ȝij. Perlar. præp. ȝiȝ. Cinnab-
hativ. ȝnii diaphor. ana gr. xv. Elix. Cephal. D. Rol-
finc. ȝij. Mixtur. antidinic. ȝj. Ol. still. cinamom. gt.
v. coriandr. ȝȝ. Misc. & cum Sir. de stoechad. q. f.
fiat Electuarium.

Cinnabaris hæc nativa, ut etiam ȝniata, sive solæ
exhibeantur, sive aliis misceantur, ob stupendam
earum efficaciam in infinitis affectibus demulcen-
dis, summo in æstimo habentur. Posthabitatis aliis,
unicum præ omnibus prostat Nobiliss. Dn. D. Ioh:
Michælis Specificum Cephalicum ; cujuś basis
Cinnabaris est nativa, quo multa millia ægrotan-
tium adjuvit. Cujus compositio hæc est: R. Cin-
hab. nativ. Armen. per ȝtionem sexies vel ultra
rectificat. vel Cinnab. ȝnii toties rectificat. ȝij.
Fœcul. radic. pocon. ȝiȝ. Mag. epileptic. ȝȝ. cor-
dial. ȝij. Fol. Ori Nō. j. Misc. fiat Specificum Ce-
phalicum:

Magisterium Epilepticum sic se habet: Rx. Un-
gul. alc. Cran. human. violentâ morte defunct.
Corn. alc. c. c. ana 3j. Smaragd. or. ver. 3ʒ. Unicorn.
ver. 3ij. Pulverisat. affunde Menstruum ex Θ le &
otro præparatum q. s. solve & solutum $\frac{1}{2}$ spiritu
Ω li, postmodum $\frac{1}{2}$ edulcora, & adde Mag. suc-
cini 3j.

Magisterium autem Cordiale paratur ita: Rx.
Corall. rubr. præp. Lapid. percar. ana 3j. Rasur.
ebor. c. c. ana 3vj. Margarit. or. præp. 3ʒ. Pulverisat.
cum dicto menstruo solve, & Spir. Ω li $\frac{1}{2}$ tandem
edulcora. Vid. Frid. Hoffmanni Clav. Pharmaceu-
tic. Schroderian. lib. 3. cap. 16. & Thesaur. Pharma-
ceutic. sect. 16.

Hic etiam sect. 23. talem Pulverem Bezoarticum
exhibet. Rx. Corn. alc. sin. ign. Corn. cervi sin. ign.
ana 3j. Ebor. sin. ign. 3ij. Mag. spinar. viperar. Θiv.
dent. equi marin. ocul. ♂. matris perlar. ana 3ʒ.
Bezoardic. ♂ lar. ♂ tial. ana 3ʒ. Oss. de corde cervi
3ij. Cinnab. ♀ nii rectificat. nativ. Armen. ana 3ij.
Fol. Ori Nō. v. Misc. fiat pulvis, adsperge Spir. bac-
car. fambuc. q. s. Dosis est à 3ʒ. Θj. 3ʒ. ad 3j. in ap-
propriato vehiculo.

Pulveres antiepilepticos tres egregios describit
Cast. Theophil. Bierlingius in Appendic. var. tam
Chymic. quam alior. Medicam. cap. 20. quorum pri-
mus est Regis Daniæ, alter Dn. Heidleri, & tertius
D. Luja.

Rx. Radic. poeon. 3ij. pyrethri 3j. calam. arom.
diptamn. ana 3ij. Θ l. volatil. cran. hum. c. c. hirund.
ana 3j. Costar. percar. min. ustā. & pulverisatar. 3ʒ.
Mag. corallor. 3ʒ. perlar. 3j. Succin. alb. 3ij. Un-
gul. alc. præp. 3j. Pulv. priap. cervi, Castor. ana Θiv.
Cinnab. sublimat. Vitriol. ♀ ris ana 3ij. Sem. poeon.

3j.

3j. ocytm. 3iſſ. rutæ 3ij. Coriandr. præp. 3iij. Fl.
poëon. lil. convall. anth. lavend. Sumitat. majoran.
ſchœnanth. ſtoechad. Arabic. ana p. j. Spec. dia-
mosch. dulc. 3ij. pleris archont. 3j. Mifc. ſrat pulvis
ſubtiliſſimus S. Pulvis Epilepticus Regis Daniae.

Re. Cinnabar. nativ. ʒj. C. C. ust. ʒij. crud. ʒj.
Terr. sigillat. ʒij. Unicorn. ver. Θ l. perlar. coral-
lor. Corn. rhinoceroth. Vise. quercin. ana ʒj. Cina-
mom. acut. Croci *Anglic.* ana ʒl. Sacch. albiss. pro-
lubitu. Misc. fiat pulvis subtissimus. S. Pulvis Epi-
lepticus Dri. *Heidleri.* Exhibeantur infanti grana
iv. v. homini provectionis ætatis ad summum grana
xij. in aq. fl. poëon.

R. Cran. human. præp. Ziſ. Pulv. Marchion.
Radic. poēon. ana ȝj. Cinnabar. ȝij. Stercor. leon.
ȝȝ. Ungul. alc. Spodii Unicorn. ver. ana ȝj. C. C. sm.
ign. præp. ȝij. Fol. ȝri Nō. iv. Mise. fiat pulvis. S.
Pulvis Epilepticus D. *Lujæ*.

Rx. Aq. cerafor. nigr. ʒij. fl. til. antepileptic.
Lang. ana ʒij. Sir. fl. poëon. lunâ decrecente collect. ʒij. Mixtur. simpl. ʒj. Misc. fiat Aqua. S. Wasser zum Pulver. Pulverein Diaphoreticum Polychrestum parat. Nobiliss. Dan. Ludovici Pharmac. dissertat. i. pag. 280. 281. & 282. ex C. C. Phil. præp. Terr. sigill. select. & Unicorn. fossil. ana part. æqual. & singulorum partem unam inter se simplicissimè miscet. Quem pulverem singulis dosibus necessitatis tempore ʒnialibus, ɭibus, freis, Cinnabarinis, colubrinis, opiatis proportionaliter exaltandum censet. Sic mediocribus affectibus ad expulsiones, resolutiones & inversiones admodum sufficiet; in intensiori verò malignitate, volatilioribus vegetioribusque præmissis, consultius postmodum succenturiabitur. Talismodi pulvis pulveres

omnes alexipharmacos, pestilētiales, pulvere in Cæ-
fareum rubrum ac griseum, species de hyacintho,
liberantis, confectionis cordialis, contra pestem,
pulverem pannonicum rubrum consimilesve cam-
phoratos, inauratos, aliāve ratione pretiosiores, si
non superat, tantum æquat. Et pulvis hic recens
natis ad gr. j. vel ij. provectionibus autem, usque
dum anniculi fiant, ad grana iij. vel iv. datus, si que
opus, anodynorum vel Cinnabarinorum portiun-
culâ exaltatus, in caloribus vagis æque ac perma-
nentibus, in exanthematibus, variolis morbillis-
que non adeò malignis, in convulsionibus, terro-
ribus, torminibus, ac clamosis inquietudinibus re-
verâ sc̄ tōto die sufficientem præstat.

Ob egregias suas virtutes Cinnabaris hæc nati-
va, uti jam dictum, præcipua basis est in Panacea
Anwaldina, quam è Cinnabari nativa cum croco
& conchis esse confectionam scribit *Oswaldus Crollius*
in Basilic. Chymic. Adjecit nimirum hic *Anwaldus*
huic mixto aliquid de Panacea quadam, quam ex
Italia secum attulit, & multis eâ in gravissimis mor-
bis consuluit. Habuit enim, ut *Ioh. Hartmannus in*
Notis ad Crollium pag. 41. asserit, Panaceam veram,
quam exhibuit, ab alio quidem confectionam, & acce-
ptam secum attulit ex *Italia*, & multis cādem in
gravissimis morbis consuluit. Postea, ne tandem
omne in veram Panaceam perderet, composuit il-
lud pharmacum, quod *Crollius* refert, eiique veræ
Panaceæ particulam adjecit, ut hac ratione dictum
pharmacum de veræ panaceæ viribus participaret.
Hinc Excell. *Wedelinus Pharmac. lib. 2. seūt. 5. cap. 3.*
Cinnabarin nativam & *Gniatam* Panaceam vocat.
Et ideò quoq; Panacea *Anwaldina* quicquid præ-
stítit, præstítit autem bēnè multa, ratione hujus
solius.

solius & potissimum effecit. Multi cum *Libavio in Alchym.* opinantur Cinnabar in factitiam vulgarem fuisse ab *Anwaldo usurpatam*; quod autem adhuc ob certas rationes dubium est. Dosis pro uno floreno vendidit.

Speciosa illa Panacea, quæ etiam $\mathfrak{Q}$ rii fixati titulo in *Pharm. Medic. Chymic. Schroderi lib. 3. cap. 15.* reperitur, & ex $\mathfrak{Q}$ rio, & re & aliquoties sublimatis, &c, confit, Cinnabarinae naturæ est, atque ideo effectus ejus in nervorum affectibus non contemnitur, & nativâ vel $\mathfrak{Q}$ niali Cinnabari facile suppletur. Vid, *Pharmac. Dan. Ludovici dissertat. I.* pag. 117. Hic etiam pag. 118. accepit haudita pridem Panaceam Olarem in pilulari forma, manifestè opiatam, & tantillo forsan Cinnbaris nativæ, vel $\mathfrak{Q}$ rii per se fixati $\mathfrak{Q}$ nialisve & ris, (quæ exigua planè quantitas discernere non permittebat,) sociatam; effectu cum Regiis *Pharmacopœia Regiae* pilulis suo modo coincidentem. Multa alia possent adhuc adduci medicamenta, quorum basis Cinnbaris nativa est, vel quæ in aliud finem hæc ingreditur, nisi temporis ratio ad alia progredi suaderet.

C A P U T XXX.

Vsum Cinnbaris Nativæ correctæ singularem in doloribus mitigandis, contra vigilias, in si- stendis fluxionibus, corde roborando, sude re movendo & humoribus expurgandis celebrat.

Sulphur temperatum, & Θ l $\mathfrak{Q}$ riale correctum possidet Cinnabaris hæc nativa, & ideo humorum, serosorum in primis acrimoniam demulcet ac-